

QUÂN KHU 7
BỘ CHỈ HUY QUÂN SỰ TỈNH ĐỒNG NAI

HỒ SƠ
ĐỀ NGHỊ PHONG TẶNG DANH HIỆU
ANH HÙNG LLVT NHÂN DÂN
Tập thể đề nghị: Phân đội Đặc công trực thuộc C250
Ban Quân sự miền Đông

Đồng Nai, tháng 11 năm 2025

QUÂN KHU 7
BỘ CHỈ HUY QUÂN SỰ
TỈNH ĐỒNG NAI

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập – Tự do – Hạnh phúc

Số: 3021 /TTr-BCH

Đồng Nai, ngày 03 tháng 11 năm 2025

TỜ TRÌNH
Về việc đề nghị phong tặng danh hiệu
Anh hùng lực lượng vũ trang nhân dân

Kính gửi:

- Thường trực Tỉnh ủy Đồng Nai;
- UBND tỉnh Đồng Nai;
- Bộ Tư lệnh Quân khu 7.

Căn cứ Thông báo số 34-TB/TW ngày 13 tháng 6 năm 2017 của Ban Bí thư Trung ương Đảng về việc xét phong tặng, truy tặng danh hiệu Anh hùng Lực lượng vũ trang Nhân dân trong thời kỳ kháng chiến;

Căn cứ Luật Thi đua, khen thưởng ngày 15 tháng 6 năm 2022; Nghị định số 152/2025/NĐ-CP ngày 14 tháng 6 năm 2025 của Chính phủ quy định chi tiết thi hành một số điều của Luật Thi đua, khen thưởng;

Căn cứ Thông tư số 118/2023/TT-BQP ngày 22/12/2023 của Bộ Quốc phòng về Quy định và hướng dẫn thi đua, khen thưởng trong Quân đội nhân dân Việt Nam; Hướng dẫn số 1297/HD-CT ngày 18/7/2017 của Tổng cục Chính trị về đối tượng, tiêu chuẩn, thời gian xét, đề nghị phong tặng, truy tặng danh hiệu Anh hùng Lực lượng vũ trang Nhân dân trong các thời kỳ kháng chiến;

Căn cứ kết quả phiên họp ngày 03/11/2025 của Thường vụ Đảng ủy Quân sự tỉnh Đồng Nai về việc xét, đề nghị phong tặng danh hiệu Anh hùng lực lượng vũ trang Nhân dân.

Bộ Chỉ huy Quân sự tỉnh Đồng Nai đề nghị Thường trực Tỉnh ủy, Ủy ban nhân dân tỉnh Đồng Nai, Bộ Tư lệnh Quân khu 7 xét, đề nghị Nhà nước phong tặng danh hiệu Anh hùng lực lượng vũ trang Nhân dân cho 01 tập thể vì đã có thành tích đặc biệt xuất sắc trong thời kỳ kháng chiến, đó là:

Phân đội Đặc công trực thuộc C250, Ban Quân sự Miền Đông

Kính trình Thường trực Tỉnh ủy, Thường trực Ủy ban nhân dân tỉnh Đồng Nai, Bộ Tư lệnh Quân khu 7 xem xét, đề nghị./

Nơi nhận:

- Như trên;
- TT Bộ CHQS tỉnh;
- Lưu: VT, TH/PCT. Q09.

CHÍNH ỦY

Đại tá Bùi Đăng Ninh

Đồng Nai, ngày 03 tháng 11 năm 2025

BIÊN BẢN
Họp Hội đồng Thi đua Khen thưởng Bộ CHQS tỉnh
xét đề nghị phong tặng danh hiệu Anh hùng LLVT Nhân dân

Hôm nay vào hồi 13h30 ngày 03/11/2025, Hội đồng Thi đua - Khen thưởng Bộ CHQS tỉnh tiến hành họp xét đề nghị phong tặng danh hiệu Anh hùng LLVT Nhân dân cho tập thể đã có thành tích đặc biệt xuất sắc trong các thời kỳ kháng chiến.

I. THÀNH PHẦN THAM DỰ

- Tổng số thành viên Hội đồng 17 đồng chí.
- Có mặt: 17 đồng chí.
- Chủ tọa: Đại tá Bùi Đăng Ninh - Chính ủy Bộ CHQS tỉnh, Chủ tịch Hội đồng TĐKT Bộ CHQS tỉnh.
- Thư ký: Thiếu tá Vũ Duy Quyền - Ban Tuyên huấn/Phòng Chính trị, Thư ký Hội đồng TĐKT Bộ CHQS tỉnh.

II. NỘI DUNG LÀM VIỆC

Đồng chí Đại tá Bùi Đăng Ninh - Chính ủy Bộ CHQS tỉnh, Chủ tịch Hội đồng TĐKT Bộ CHQS tỉnh thông báo nội dung, chương trình và ý nghĩa của phiên họp về xét đề nghị phong tặng danh hiệu Anh hùng LLVT Nhân dân và triển khai lấy phiếu biểu quyết cho 01 tập thể.

Thường trực Hội đồng Thi đua, Khen thưởng Bộ CHQS tỉnh báo cáo kết quả tổng hợp và tóm tắt thành tích của tập thể đề nghị phong tặng danh hiệu Anh hùng LLVT nhân dân.

Tập thể: Phân đội đặc công trực thuộc C250, Ban Quân sự Miền Đông

- Căn cứ vào thành tích của tập thể Phân đội đặc công trực thuộc C250, Ban Quân sự miền Đông. Hội đồng Thi đua - Khen thưởng đã tiến hành xem xét, thảo luận như sau:

- Ý kiến 1: Nhất trí với báo cáo thành tích của tập thể Phân đội đặc công trực thuộc C250, Ban Quân sự miền Đông. Những thành tích đặc biệt xuất sắc của từng cá nhân tham gia trận đánh Nhà Xanh đã thể hiện đầy đủ sự căm thù giặc và lòng dũng cảm, sẵn sàng hi sinh xương máu tuổi thanh xuân của mình để đánh đuổi Đế quốc Mỹ và tay sai xâm lược, quyết tâm đánh đuổi giặc Mỹ để giải phóng quê hương, đất nước. Thiết tha đề nghị Hội đồng thi đua các cấp xem xét đề nghị phong tặng danh hiệu Anh hùng LLVT nhân dân để ghi nhận công lao vô

cùng to lớn của những cá nhân còn lại chưa được truy tặng danh hiệu Anh hùng LLVT nhân dân.

- Ý kiến 2: Hoàn toàn nhất trí với báo cáo thành tích và ý kiến nêu trên, thời gian qua do nhiều lý do, cả khách quan và chủ quan nên tập thể và những cá nhân còn lại của Phân đội đặc công trực thuộc C250 chưa được truy tặng, phong tặng danh hiệu Anh hùng LLVT nhân dân, mặc dù hơi muộn nhưng mong muốn rằng Hội đồng thi đua các cấp sớm thông qua đề nghị phong tặng danh hiệu Anh hùng LLVT nhân dân cho tập thể này trong dịp kỷ niệm 80 năm Ngày thành lập Quân đội nhân dân Việt Nam, 35 năm Ngày Hội Quốc phòng toàn dân để thêm ý nghĩa hơn và ghi nhận công lao to lớn của cả tập thể Phân đội đặc công trực thuộc C250, trong đó có những cá nhân còn lại chưa được truy tặng.

- Kết quả bỏ phiếu:

+ Số phiếu phát ra: 17 phiếu

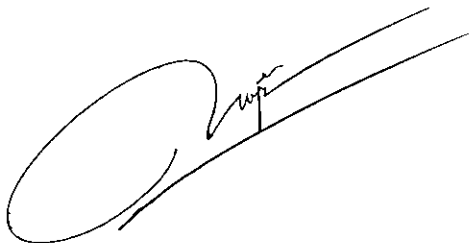
+ Số phiếu thu vào: 17 phiếu

+ Số phiếu hợp lệ: 17 phiếu

Kết quả đồng ý: $17/17$ phiếu = 100% nhất trí đề nghị phong tặng danh hiệu Anh hùng lực lượng vũ trang Nhân dân cho Phân đội đặc công trực thuộc C250, Ban Quân sự miền Đông.

Cuộc họp kết thúc vào lúc 16h00 cùng ngày. Biên bản đã thông qua Hội đồng Thi đua - Khen thưởng, biểu quyết nhất trí 100%./.

THƯ KÝ

Thiếu tá Vũ Duy Quyền

CHỦ TỌA

Đại tá Bùi Đăng Ninh

Số 32 - KL/ĐU

Đồng Nai, ngày 03 tháng 11 năm 2025

KẾT LUẬN
CỦA BAN THƯỜNG VỤ ĐẢNG ỦY QUÂN SỰ TỈNH
về việc đề nghị phong tặng danh hiệu Anh hùng Lực lượng vũ trang
Nhân dân đối với tập thể

Ngày 03 tháng 11 năm 2025 Ban Thường vụ Đảng ủy Quân sự tỉnh cho ý kiến về nội dung đề nghị phong tặng danh hiệu Anh hùng LLVT Nhân dân cho 01 tập thể. Qua nghe báo cáo của Phòng Chính trị (cơ quan Thường trực Hội đồng TĐKT Bộ CHQS tỉnh) và tóm tắt thành tích của tập thể đề nghị. Ban Thường vụ Đảng ủy Quân sự tỉnh thống nhất kết luận như sau:

1. Đề nghị phong tặng danh hiệu Anh hùng LLVT Nhân dân cho 01 tập thể có thành tích đặc biệt xuất sắc trong thời kỳ kháng chiến: Phân đội đặc công trực thuộc C250, Ban Quân sự miền Đông.

2. Giao Phòng Chính trị hoàn chỉnh hồ sơ trình Phòng Thi đua - Khen thưởng tỉnh và Hội đồng Thi đua - Khen thưởng Quân khu 7 theo quy định.

Đề nghị các cơ quan có liên quan tổ chức quán triệt và thực hiện nghiêm túc kết luận này của Ban Thường vụ Đảng ủy Quân sự tỉnh.

Nơi nhận:

- Thường vụ ĐUQS tỉnh,
- Hội đồng TĐKT các cấp,
- Lưu VT, BTH/PCT.

Q-25

T/M BAN THƯỜNG VỤ
PHÓ BÍ THƯ

Bùi Đăng Ninh

Đồng Nai, ngày 20 tháng 10 năm 2025

BÁO CÁO TÓM TẮT THÀNH TÍCH
Đề nghị Phong tặng danh hiệu Anh hùng lực lượng
vũ trang Nhân dân cho Phân đội Đặc công trực thuộc C250,
Ban Quân sự miền Đông

Chân lý sáng ngời của Bác “Không có gì quý hơn độc lập tự do”, trong suốt chiều dài cuộc kháng chiến chống đế quốc Mỹ xâm lược, Đảng bộ và Nhân dân Biên Hòa kiên cường bám dân, bám địa bàn vượt qua mọi gian khổ, ác liệt, hy sinh, không ngừng chiến đấu và liên tiếp giành được những chiến thắng vẻ vang, cổ vũ và hỗ trợ to lớn cho phong trào cách mạng Đông Nam bộ và toàn miền Nam. Trong đó, trận đánh vào trụ sở phái đoàn cố vấn quân sự Mỹ tại Nhà Xanh (BIF) ngày 07/7/1959 là trận đánh Mỹ đầu tiên của Nhân dân miền Nam trong cuộc kháng chiến chống Mỹ cứu nước, trận đánh gây tiếng vang lớn trong nước và thế giới, mở đầu trang sử đấu tranh chống đế quốc Mỹ xâm lược cứu nước của Đảng bộ và Nhân dân Biên Hòa - là một điểm son chói lọi trong lịch sử cách mạng của Nhân dân Biên Hòa; thắng lợi này, gắn liền với sự lãnh đạo của Đảng, là thắng lợi của chủ nghĩa anh hùng cách mạng, ý chí tự lực tự cường của người Cộng sản yêu nước.

Từ năm 1912 đến năm 1945, Nhà Xanh là một biệt thự Pháp xây dựng làm văn phòng của Công ty Kỹ nghệ và Lâm nghiệp Biên Hòa (gọi tắt là BIF: Bien Hoa Industrielle et Forestière). Năm 1907, Nhà máy BIF được thành lập trên cơ sở trại cưa của Blonded (Blông-den) là một cơ sở công nghiệp đầu tiên ở tỉnh Biên Hòa. Đây là một kiến trúc kiểu Pháp có hai tầng. Toàn bộ khung kiến trúc được xây dựng bằng vật liệu kiên cố; mái lợp ngói móc vảy cá; sơn tường toàn màu xanh nên người dân địa phương đặt tên là Nhà Xanh. Trong giai đoạn 1945 - 1954, Nhà Xanh được quân Pháp sử dụng làm Sở chỉ huy tiểu khu Biên Hòa. Chính quyền Sài Gòn sử dụng biệt thự Nhà Xanh làm cư xá cho đoàn cố vấn quân sự Mỹ (MAAG: Mission Army American Group) tại Biên Hòa vì chúng cho rằng đây là địa điểm được bảo vệ đảm bảo an toàn nhất.

Khu vực Nhà Xanh lúc bấy giờ rộng hơn 01 héc-ta, được rào chắn bảo vệ bởi nhiều lớp dây kẽm gai, nằm trong thế bảo vệ nghiêm ngặt, được địch đánh giá là địa điểm an toàn lý tưởng. Phía đông, cách 5 km là trại lính Trần Quốc Toàn; phía bắc và tây bắc, cách 1km là Bộ Tư lệnh Sư đoàn 7 và sân bay quân sự Biên Hòa; phía tây, cách hơn 1 km là Ty cảnh sát, tòa Hành chánh tỉnh, bót

cầu Rạch Cát...phía nam là xóm Gò Me và sông Đồng Nai. Khu Nhà Xanh có hai cổng sắt lớn, lính bảo an thay nhau canh gác liên tục. Bên phải cổng, dịch bố trí kho súng. Kế cận những lớp hàng rào bảo vệ phía tây là trại gia binh của đơn vị lính bảo vệ.

Từ năm 1954, chính quyền Ngô Đình Diệm thi hành nhiều hoạt động khủng bố phong trào cách mạng miền Nam. Đặc biệt, tháng 5/1959, khi luật 10/59 "đặt Cộng sản ra ngoài vòng pháp luật" được ban hành, phong trào cách mạng được xem như "bị chìm trong biển máu". Đế quốc Mỹ đã lộ rõ bản chất xâm lược ở miền Nam, tăng cường viện trợ kinh tế, quân sự và đưa cố vấn quân sự làm nhiệm vụ huấn luyện quân đội Sài Gòn. Trước tình hình đó, Liên Tỉnh ủy miền Đông quyết định tổ chức mặt trận tập kích vào trụ sở phái đoàn cố vấn quân sự Mỹ đóng tại Biên Hòa - kẻ đang trực tiếp điều hành cuộc chiến tranh xâm lược ở miền Nam Việt Nam. Qua gợi ý của Thị ủy Biên Hòa, mục tiêu được chọn để tấn công địch là Nhà Xanh, cư xá đoàn cố vấn quân sự Mỹ (MAAG).

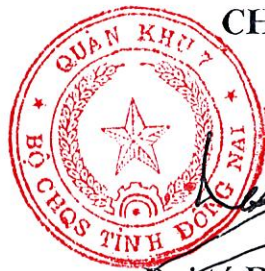
Công tác điều nghiên mục tiêu, chuẩn bị mọi mặt cho trận đánh được tiến hành chu đáo. Thực hiện trận đánh là phân đội đặc công gồm 6 đồng chí: Hoa, Huệ, Phú, Bé, Sắc, Hưng, do đồng chí Nguyễn Văn Hoa (Năm Hoa) - Đại đội phó C250 chỉ huy. Địa điểm ém quân tại Gò Me, cách khu cư xá hơn 200 mét. Ngày tiến công được chọn là 07/7/1959 - ngày Ngô Đình Diệm tổ chức lễ kỷ niệm 5 năm chấp chính. 19 giờ ngày 07/7, phân đội đặc công hóa trang thành toán lính Ngụy đi tuần từ Gò Me tiến về khu cư xá. Sau khi diệt tên gác cổng, phân đội chia làm 3 mũi (mỗi mũi 2 đồng chí) tấn công vào khu biệt thự. Cuộc tấn công diễn ra chớp nhoáng khiến những cố vấn quân sự Mỹ trong khu biệt thự trở tay không kịp. Trong trận đánh, đồng chí Huệ dũng cảm chấp nhận hy sinh, ôm quả mìn lao vào trong để đồng đội kích điện cho nổ mìn tiêu diệt địch. Đội biệt động thị xã Biên Hòa kịp thời phối hợp khống chế kho súng và trại gia binh; sau trận đánh chớp nhoáng chưa tới 15 phút, 05 đồng chí trong phân đội được cơ sở cách mạng giúp đỡ đã rút về căn cứ an toàn. Kết quả trận đánh táo bạo này: Lực lượng vũ trang cách mạng diệt 02 tên cố vấn quân sự Mỹ là thiếu tá Bael Buis và trung sĩ Chester Ovmand, bắn bị thương đại úy Howard B. Boston.

Trận đánh Nhà Xanh đã gây tiếng vang trong và ngoài nước, khiến báo chí Sài Gòn, báo chí phương Tây đưa tin hàng tháng trời. Chính quyền Mỹ - Diệm tung lực lượng canh sát, mật vụ truy tìm nhưng vẫn không điều tra được gì. Cố vấn Mỹ Buis và Ovmand là hai người lính Mỹ "đầu tiên chết trong kỷ nguyên Việt Nam" (từ dùng của nhà báo Staley Karnod đăng trên tạp chí Tribune Internationale Hevald ngày 11/7/1983).

Trận đánh Nhà Xanh đã ghi dấu ấn đậm nét thể hiện tinh thần, ý chí cách mạng táo bạo, quả cảm của quân dân Biên Hòa - Đồng Nai trong công cuộc

kháng chiến chống kẻ thù xâm lược. Người chiến sĩ Nguyễn Văn Huê hy sinh anh dũng trong trận đánh được Nhà nước truy tặng danh hiệu Anh hùng lực lượng vũ trang Nhân dân. Đây là trận tấn công đầu tiên của quân ta vào quân đội Mỹ trên chiến trường miền Nam Việt Nam.

Đảng ủy - Bộ Chỉ huy Quân sự tỉnh Đồng Nai kính đề nghị Thường trực Tỉnh ủy; UBND tỉnh Đồng Nai; Bộ Tư lệnh Quân khu 7 xét, đề nghị Nhà nước phong tặng Danh hiệu Anh hùng LLVT Nhân dân cho tập thể **Phân đội Đặc công trực thuộc C250, Ban Quân sự miền Đông**./.

CHÍNH ỦY

Đại tá Bùi Đăng Ninh

Đồng Nai, ngày 20 tháng 10 năm 2025

BÁO CÁO THÀNH TÍCH
ĐỀ NGHỊ TẶNG DANH HIỆU ANH HÙNG LLVT NHÂN DÂN
TRONG KHÁNG CHIẾN CHỐNG MỸ, CỨU NƯỚC

Tên tập thể đề nghị:
Phân đội Đặc công trực thuộc C250,
Ban Quân sự miền Đông

I. SƠ LƯỢC ĐẶC ĐIỂM, TÌNH HÌNH

1. Đặc điểm tình hình

Địa điểm trụ sở chính: Phân đội Đặc công trực thuộc C250, Ban Quân sự miền Đông là đơn vị được thành lập do yêu cầu thực tiễn cách mạng chiến trường đặt ra. C250 là đơn vị tiền thân của LLVT tỉnh Đồng Nai (Bộ CHQS tỉnh Đồng Nai) có địa chỉ tại Số 5, Nguyễn Ái Quốc, phường Tân Phong, thành phố Biên Hòa, tỉnh Đồng Nai.

Quá trình thành lập và phát triển: Trong phong trào cách mạng miền Nam nói chung, tỉnh Biên Hòa nói riêng, hai sự kiện có tác động lớn đến tư duy của lãnh đạo tỉnh Biên Hòa là: Cuộc nổi dậy phá khám Tân Hiệp vào ngày 02/12/1956 với 462 chiến sĩ cách mạng vọt ngục thành công và mang theo 47 khẩu súng cướp của địch trở về với kháng chiến; hai là cuộc binh vận thành công đối với Tiểu đoàn 3 Bình Xuyên do Võ Văn Môn chỉ huy trở về với kháng chiến. Nhất là, việc tiếp thu nội dung Đề cương cách mạng miền Nam của đồng chí Lê Duẩn là những cơ sở, tiền đề về lý luận và thực tiễn để Tỉnh ủy Biên Hòa quyết định xây dựng và thành lập đội vũ trang của tỉnh với tên gọi là C250 vào đầu năm 1957 và chỉ đạo thành lập Phân đội Đặc công trực thuộc C250 tiến hành trận đánh tập kích địch ở Nhà Xanh.

C250 ban đầu có trên 60 chiến sĩ, tổ chức thành cấp đại đội, được biên chế làm hai trung đội, do đồng chí Nguyễn Văn Viên làm Đại đội trưởng, Nguyễn Văn Hoa làm Đại đội phó và Nguyễn Văn Luông làm Chính trị viên. Đây là lực lượng vũ trang cách mạng đầu tiên ở miền Đông được xây dựng. Đến năm 1958, C250 được chuyển giao về Ban Quân sự miền Đông Nam bộ do đồng chí Nguyễn Hữu Xuyến làm Trưởng ban.

Sau khi Hiệp định Giơ-ne-vơ được ký kết vào năm 1954, đế quốc Mỹ tiến hành xây dựng chính quyền, quân đội tay sai ở miền Nam Việt Nam do Ngô

Đình Diệm đứng đầu. Từ tháng 02/1955, Diệm đã tiến hành đoàn thể hóa quần chúng để kiểm soát, kìm kẹp quần chúng (như lập Đảng Cần Lao Nhân vị, lập các đoàn thể Thanh niên Cộng hòa, Phụ nữ liên đới, hình thành Ngũ gia liên bảo...). Chúng thành lập Ủy ban tố Cộng, diệt Cộng ở miền Nam từ Trung ương tới tỉnh, huyện, xã để truy tìm và giết hại cán bộ, đảng viên Cộng sản và người yêu nước, tiêu diệt các lực lượng chống đối (Cao Đài, Hòa Hảo, Bình Xuyên...); mở chiến dịch Trương Tấn Bửu (tháng 6/1956), chiến dịch Hoàng Diệu (1958), xây dựng phát triển các nhà tù, trại giam; đồng thời chuẩn bị cơ sở, vật chất cho đế quốc Mỹ vào miền Nam. Đỉnh cao của sự phát xít chế độ Sài Gòn là tháng 5/1959, Diệm ban hành Luật 10/59, lê máy chém đi khắp miền Nam gây tội ác với Nhân dân miền Nam.

Từ sau tháng 7/1954 đến trước khi diễn ra trận đánh Nhà Xanh, Đảng ta chủ trương thực hiện nghiêm Hiệp định Giơ-ne-vơ, đấu tranh chính trị đòi dân chủ, vạch trần bản chất tay sai của chính quyền Sài Gòn và âm mưu của Mỹ, không sử dụng vũ trang. Trước sự khủng bố của chính quyền tay sai, phong trào cách mạng miền Nam chịu nhiều tổn thất, Nhân dân yêu nước đều có nguyện vọng được cầm vũ khí chống lại Mỹ-Diệm ngày càng phát xít.

Về phía Mỹ, từ tháng 4/1954, đã củng cố và tăng cường đoàn cố vấn quân sự (MAAG) làm nhiệm vụ huấn luyện cho quân đội Sài Gòn, số lượng cố vấn ngày càng tăng lên từ 200 tên năm 1954 lên 669 tên năm 1956 và 2.000 tên vào năm 1959, trong đó có 250 sĩ quan cao cấp. Trụ sở chính của MAAG đặt tại Sài Gòn, ngoài ra còn hai trụ sở khác, trong đó một đoàn đóng ở Biên Hòa phụ trách chỉ huy, huấn luyện quân Ngụy ở miền Trung và miền Đông Nam bộ.

Địa điểm trụ sở đoàn cố vấn quân sự Mỹ ở Biên Hòa đóng tại căn nhà lâu nguyên là Văn phòng của Nhà máy cưa B.I.F của tư bản Pháp xây dựng từ năm 1912 và được chính quyền Sài Gòn mua lại. Tường của căn nhà trụ sở đoàn MAAG được sơn màu xanh, nên Nhân dân trong vùng thường gọi là “Nhà Xanh”.

Với việc triển khai phái đoàn cố vấn quân sự MAAG ở Sài Gòn tiến hành huấn luyện trang bị cho quân Ngụy, đế quốc Mỹ đã xé bỏ Hiệp định Giơ-ne-vơ, tiến hành chia cắt lâu dài đất nước ta, biến miền Nam thành thuộc địa kiểu mới.

Trước tội ác tàn độc của kẻ thù, Ban lãnh đạo Liên Tỉnh ủy miền Đông quyết định tổ chức đánh một đòn phủ đầu vào các cơ quan đầu não của Mỹ - Ngụy. Đó là trận tập kích và tiêu diệt phái đoàn cố vấn quân sự Sư đoàn 7 Mỹ - Ngụy tại nhà máy cưa B.I.F thị xã Biên Hòa (nay thuộc phường Thống Nhất, thành phố Biên Hòa, tỉnh Đồng Nai).

Tháng 02/1959 lãnh đạo Liên Tỉnh ủy miền Đông, Tỉnh ủy Biên Hòa đã có chủ trương đánh Mỹ ở Biên Hòa, vì nơi đây bọn Mỹ - Diệm đang tập trung mở rộng sân bay Biên Hòa trở thành sân bay quân sự cấp 1, bố trí bọn cố vấn quân sự Mỹ từ cấp sư đoàn đến tiểu đoàn, chủ công là Sư đoàn 7 của quân Ngụy, đặc biệt là có đại diện phái bộ cố vấn quân sự MAAG bắt đầu xây dựng khu công nghiệp Biên Hòa và khu liên hợp căn cứ quân sự Long Bình. Do đó, thực hiện chủ trương của Liên Tỉnh ủy, Ban Quân sự miền Đông trực tiếp chỉ

đạo đơn vị C250 trực thuộc phối hợp với cấp ủy thị xã Biên Hòa tiến hành trinh sát, điều nghiên, xây dựng kế hoạch tác chiến, lựa chọn mục tiêu, thời gian tập kích cụ thể là đánh sân bay Biên Hòa hay bọn cố vấn Mỹ MAAG ở Nhà máy cưa B.I.F.... Sau nhiều tháng chuẩn bị dưới sự chỉ đạo trực tiếp của đồng chí Lâm Quốc Đăng, Phó ban Quân sự miền Đông; kế hoạch đánh B.I.F được các đồng chí chủ chốt Liên Tỉnh ủy miền Đông thông qua rất bí mật, không ra văn bản, đồng chí Nguyễn Hữu Xuyên, Trưởng Ban Quân sự miền Đông điện tối mật “Đánh xong Thị ủy không cần ra báo cáo”, ký tên Lâm Kiến Quốc.

Ban Quân sự miền Đông thống nhất cử các đồng chí trong đơn vị C250 được tuyển chọn tham gia trận đánh là đồng chí Hoa, Huệ, Phú, Sắc, Hưng, Bé... **“thành một phân đội”** do đồng chí Năm Hoa, Đội phó C250 làm phân đội trưởng. Cả sáu chiến sĩ đều là những cán bộ ưu tú, những đảng viên, đoàn viên đã trải qua rèn luyện thử thách, gần bó sát son với quê hương miền Đông anh hùng để thực hiện trận đánh¹. Đây là trận đánh diễn ra trước khi Nghị quyết 15 Trung ương (Khóa II) cho phép vũ trang, nên toàn bộ kế hoạch chủ trương phải giữ bí mật hoàn toàn. Trong thị xã Biên Hòa, kế hoạch và phương án tác chiến này chỉ đồng chí Trương Văn Lễ (tức ba Lễ), Bí thư Thị ủy được biết để chỉ đạo cho biệt động và cơ sở mật phối hợp triển khai.

2. Chức năng, nhiệm vụ được giao: Phân đội Đặc công trực thuộc C250, Ban Quân sự miền Đông có nhiệm vụ tiến hành trận tập kích vào cư xá bọn cố vấn Quân sự Mỹ ở Tân Mai, Biên Hòa nay thuộc phường Trần Biên, tỉnh Đồng Nai. Bọn này là cố vấn Sư đoàn 7 bộ binh nguy².

II. THÀNH TÍCH ĐẠT ĐƯỢC

Liên Tỉnh ủy miền Đông quyết định chọn một số điểm ở Biên Hòa để nghiên cứu cách đánh Mỹ. Đầu tháng 02 năm 1959, đồng chí Nguyễn Văn Hoa (tức Năm Hoa), Đại đội phó C250, là Thị ủy viên thị xã Biên Hòa nghiên cứu tình hình và chỉ huy trận tập kích vào Nhà Xanh. Đầu tháng 6 năm 1959, Phân đội Đặc công trực thuộc C250 do đồng chí Năm Hoa chỉ huy tập trung vào đợt huấn luyện, thực tập trận đánh³.

Dựa trên cơ sở và mạng lưới bố phòng của địch ở cư xá mà đồng chí Hưng và đồng chí Ba Lễ đưa ra, các đồng chí lập sa bàn, trận địa giả để thực tập trận đánh. Trong hoàn cảnh còn đói cơm, thiếu muối, bệnh sốt rét hoành hành, mỗi một chiến sỹ vẫn hăng hái quyết tâm hoàn thành nhiệm vụ.

Cuối tháng 6 năm 1959, Liên Tỉnh ủy miền Đông và Ban quân sự miền Đông thông qua phương án tập kích vào cư xá bọn cố vấn quân sự Mỹ ở Biên Hòa và ấn định vào sau 19 giờ ngày 07 tháng 7 năm 1959 nổ súng⁴. Chiều tối ngày 05 tháng 7 năm 1959 từ căn cứ chiến khu Đ, Phân đội Đặc công trực thuộc

¹ Theo tài liệu “Trận đầu Diệt Mỹ” của Nhà xuất bản Đồng Nai 1999: Trang 42.

² Theo tài liệu “Trận đầu Diệt Mỹ” của Nhà xuất bản Đồng Nai 1999: Trang 36.

³ Theo tài liệu “Trận đầu Diệt Mỹ” của Nhà xuất bản Đồng Nai 1999: Trang 47.

⁴ Theo tài liệu “Trận đầu Diệt Mỹ” của Nhà xuất bản Đồng Nai 1999: Trang 48.

C250 gồm 6 đồng chí nhận lệnh xuất phát⁵. Đồng chí Lâm Quốc Đăng thay mặt Ban quân sự miền Đông giao nhiệm vụ, những cái ôm, cái bắt tay thật chặt không nói thành lời nhưng ai cũng cảm nhận rằng giờ đây trách nhiệm nặng nề và vinh quang đã thực sự trực tiếp đặt nặng lên đôi vai của họ.

Khuya ngày 05 tháng 7, đơn vị đã về đến gò Trâm Muối, rừng Tân Phong (nay thuộc phường Trảng Dài) - Khu căn cứ của Thị ủy Biên Hòa. Đêm 06 tháng 7, Phân đội Đặc công trực thuộc C250 tiếp tục bí mật hành quân về rừng chồi Gò Me (nay thuộc phường Trảng Biên) ém quân trong căn hầm bí mật được cơ sở cách mạng của Thị ủy Biên Hòa chuẩn bị gần cư xá B.I.F.

Ngày 07 tháng 7 năm 1959 khoảng 19 giờ, nhá nhem tối, Phân đội Đặc công trực thuộc C250 cải trang thành toán lính Ngụy đi tuần tới Gò Me men theo bờ ruộng tiến thẳng vào mục tiêu. Bên ngoài, một số tự vệ mật khác dưới sự chỉ huy của đồng chí Trương Văn Lễ, Bí thư Thị ủy Biên Hòa, cũng được bố trí dọc theo tuyến đường, đóng gần trại lính, đảm bảo chặn đường tiếp viện của địch và bảo đảm đường lui cho các chiến sĩ biệt động. Tín hiệu của cơ sở cho thấy mọi bí mật vẫn hoàn toàn đảm bảo.

Khu vực Nhà Xanh lúc bấy giờ rộng hơn 01 héc-ta, được rào chắn bảo vệ bởi nhiều lớp dây kẽm gai, nằm trong thế bảo vệ nghiêm ngặt, được địch đánh giá là địa điểm an toàn lý tưởng. Phía đông, cách 5 km là trại lính Trần Quốc Toản; phía bắc và tây bắc, cách 01km là Bộ Tư lệnh Sư đoàn 7 và sân bay quân sự Biên Hòa; phía tây, cách hơn 01km là Ty cảnh sát, tòa Hành chánh tỉnh, bót cầu Rạch Cát....phía nam là xóm Gò Me và sông Đồng Nai. Khu Nhà Xanh có hai cổng sắt lớn, lính bảo an thay nhau canh gác liên tục. Bên phải cổng, địch bố trí kho súng. Kế cận những lớp hàng rào bảo vệ phía tây là trại gia binh của đơn vị lính bảo vệ. Bên trong cư xá, có sáu cô văn Mỹ đang xem phim ở trong phòng khách tầng trệt. Bọn lính đến đổi phiên gác. Bằng trí thông minh, mưu trí, dũng cảm và nhanh gọn, đồng chí Nguyễn Thành Long, tự vệ mật, kịp thời nổ súng diệt tên lính gác cổng. Một số tự vệ mật khác cũng nhanh chóng chặn kho súng, cho nổ thủ pháo ở khu nhà tên sĩ quan chỉ huy và dây nhà lính, làm nhiệm vụ kim chân địch, không cho chúng phản công đánh vào sau lưng các chiến sĩ vũ trang.

Các chiến sĩ vũ trang nhanh chóng theo lối công phụ tiến vào áp sát cư xá. Hai đồng chí bí mật nấp sau cửa sổ chĩa súng vào bên trong sẵn sàng nhả đạn. Hai chiến sĩ khác ém sát sau tấm rèm che cửa phòng ăn. Riêng đồng chí Huệ và đồng chí Sắc mang mìn theo lối cửa hông (lối xuống bếp) lợi dụng lúc địch tắt đèn xem phim, đưa mìn vào đặt sẵn bên trong. Nhưng ngay lúc đó, đèn trong phòng bỗng bật sáng. Cuốn phim thứ nhất đã hết, trung sĩ Ovmand mở công tắc đèn để thay phim. Trước tình huống bất ngờ, đồng chí Năm Hoa phát lệnh nổ súng ngay. Mấy loạt tiểu liên từ phía hai cửa sổ bắn chéo vào phòng. Thiếu tá B.Buis - mới tới Biên Hòa hai ngày và trung sĩ C. Ovmand trúng đạn chết tại chỗ, đại úy Boston bị thương.

⁵ Theo tài liệu “Trận đầu Diệt Mỹ” của Nhà xuất bản Đồng Nai 1999: Trang 51.

Cùng lúc, đồng chí Huê ôm quả mìn bước lên bậc tam cấp cửa hông thì đụng phải tên bồi bàn hốt hoảng lao xuống. Một lính Mỹ nhảy xuống trườn qua phòng bên để tắt đèn. Không để cho bọn Mỹ kịp phản ứng, nhận rõ thời cơ diệt địch, đồng chí Huê đã dũng cảm chấp nhận hy sinh. Anh hô to: “chập điện”. Đồng chí Sắc ở phía sau chập mạnh hai đầu dây vào khối pin. Một quầng lửa chớp sáng lòa kèm theo một tiếng nổ lớn làm rung chuyển mạnh cả một khu vực cư xá, hệ thống đèn phụt tắt, đồng chí Nguyễn Văn Huê anh dũng hy sinh, đồng chí Sắc bị thương, bốn đồng chí còn lại xông thẳng vào nhà quét vôi loạt đạn và nhanh chóng diu đồng chí Sắc rút ra ngoài.

Trận đánh diễn ra chưa đầy 15 phút. Tất cả các đơn vị địch đều không kịp trở tay, kể cả số lính bảo vệ nằm sát cư xá. Theo phương án đã vạch sẵn, năm đồng chí còn lại trong Phân đội Đặc công trực thuộc C250 vượt ra theo lối cống chính về Gò Me, băng lộ 15 hướng suối Sơn Máu, rút về chiến khu an toàn. Các cơ sở mật của thị xã cũng nhanh chóng tản về các nơi, giấu vũ khí, thay đổi trang phục, trở lại cuộc sống bình thường của người dân phố thị⁶.

Trong trận này ta diệt tại chỗ 2 tên cố vấn quân sự Mỹ, thực chất là cố vấn quân sự của Mỹ ở miền Nam Việt Nam và làm bị thương một số tên khác. Đây là những tên lính Mỹ chết trận đầu tiên tại Việt Nam⁷.

Trận “Nhà Xanh” được xem là trận diệt Mỹ đầu tiên của quân dân Biên Hòa - Đồng Nai nói riêng và quân dân miền Nam nói chung trong cuộc kháng chiến chống Mỹ cứu nước. Đài tưởng niệm tại Thủ đô nước Mỹ ghi rõ đây là 02 người Mỹ chết trận đầu tiên ở Việt Nam.

Như vậy từ chủ trương đến kết quả trận đánh chuẩn bị rất bí mật, công phu, sáng tạo, phối hợp chặt chẽ từ công tác chuẩn bị, chọn người, thời cơ tổ chức trận tập kích (ngày song thất 7/7/1959 là ngày kỷ niệm 05 năm chấp chính của Chính quyền Ngô Đình Diệm), công tác hiệp đồng chiến đấu giữa lực lượng của trên với lực lượng tại chỗ gồm bộ đội địa phương, tự vệ mật, cơ sở cách mạng, quần chúng yêu nước bố trí xung quanh, mục tiêu bảo đảm cho Phân đội Đặc công trực thuộc C250 từ lúc xuất phát đến lúc nổ súng đúng kế hoạch. Đặc biệt trong bối cảnh trụ sở B.I.F nơi bọn cố vấn MAAG ở sâu trong nội ô thị xã Biên Hòa, phải vượt qua hàng trăm đồn bót, mạng lưới gián điệp dày đặc. Phân đội Đặc công trực thuộc C250, Ban Quân sự miền Đông đã được Nhân dân che chở, đùm bọc, khi tiến công đã nghi binh thành toán lính Ngụy làm cho bọn chúng hoang mang, lo sợ.

⁶Theo tài liệu “Trận đầu Diệt Mỹ” của Nhà xuất bản Đồng Nai 1999: Trang 57.

⁷Theo tài liệu “Trận đầu Diệt Mỹ” của Nhà xuất bản Đồng Nai 1999: Trang 88.

III. Ý NGHĨA VÀ TẦM ẢNH HƯỞNG CỦA TRẬN TẬP KÍCH VÀO PHÁI ĐOÀN CỐ VÁN QUÂN SỰ (MAAG) CỦA MỸ TẠI NHÀ XANH (B.I.F) BIÊN HÒA

1. Ý nghĩa của trận tập kích

Trận đánh Nhà Xanh của Phân đội Đặc công trực thuộc C250, Ban Quân sự miền Đông vào ngày 07-7-1959 diễn ra trong bối cảnh chế độ nguy quyền kỷ niệm 5 năm chấp chính của Ngô Đình Diệm (Lễ song thất); sau khi Diệm dẹp tan các đơn vị vũ trang đối lập thân Pháp (Bình Xuyên) và câu viện Mỹ tăng cường viện trợ, huấn luyện để xây dựng quân đội cho nguy quyền miền Nam.

Trận đánh diễn ra không chỉ bóc trần bản chất xâm lược của Mỹ, bản chất tay sai của Diệm, còn làm cho Nhân dân trong và ngoài nước thấy rõ sự dối trá của bộ máy tuyên truyền Mỹ - Diệm⁸. Tổ cáo trước dư luận quốc tế về âm mưu can thiệp của Mỹ ở miền Nam Việt Nam, gây ra cuộc thất bại tâm lý trong bọn chóp bu Mỹ - Diệm và bọn tay sai ở Biên Hòa và miền Đông Nam bộ.

Trận đầu diệt Mỹ tại Nhà Xanh là trận đánh có ý nghĩa rất lớn cho cách mạng ở Biên Hòa nói riêng và miền Nam nói chung. Đã phần nào làm thỏa mãn nguyện vọng chính đáng của cán bộ, đảng viên và Nhân dân là được phép vũ trang đánh trả địch. Đồng thời là lời cảnh cáo đánh thép với chế độ phát xít tay sai của Mỹ, là một tín hiệu về sự chuyển hướng đấu tranh cách mạng ở miền Nam. Trận đánh đã cổ vũ phong trào cách mạng ở Biên Hòa nói riêng và miền Nam nói chung, lấy lại lòng tin của quần chúng Nhân dân vào cách mạng Việt Nam.

Trận đánh diễn ra khi Trung ương chưa có Nghị quyết 15, cho thấy sự sáng tạo và quyết tâm của Liên Tỉnh ủy miền Đông và Tỉnh ủy Biên Hòa. Tiếng súng ở Nhà Xanh có sức lan tỏa, động viên, cổ vũ tinh thần đấu tranh của Nhân dân miền Nam trong sự nghiệp giải phóng miền Nam, thống nhất Tổ quốc. Thắng lợi cho thấy sự phối hợp nhịp nhàng giữa lực lượng vũ trang bên ngoài và lực lượng mật, cơ sở mật bên trong đô thị; mở đầu cho đấu tranh vũ trang ở miền Đông Nam bộ và cả miền Nam.

Phân đội Đặc công trực thuộc C250, Ban Quân sự miền Đông đã lập nên một “**Kỳ tích**”, với tư tưởng tiên công cách mạng, đánh địch ngay tại hang ổ của chúng, thể hiện được tinh thần chiến đấu của truyền thống “Bộ đội Cụ Hồ”, khó khăn nào cũng vượt qua, kẻ thù nào cũng đánh thắng, sẵn sàng hy sinh vì độc lập, tự do của Tổ quốc. Sau trận đánh này, các đồng chí tiếp tục chiến đấu trên chiến trường miền Đông gian lao mà anh dũng.

Trận đánh như một thực tiễn cho thấy trước kẻ thù hung hiểm, dùng vũ trang để đàn áp, giết hại cán bộ, đảng viên, người yêu nước, đánh phá phong trào cách mạng thì chỉ có một con đường giành thắng lợi là sử dụng bạo lực vũ trang kết hợp đấu tranh chính trị của quần chúng mới có thể ngăn chặn bàn tay phát xít, đẫm máu của kẻ thù để giành thắng lợi. Tiếng súng đánh Mỹ ở Biên

⁸ Theo tài liệu “Trận đầu Diệt Mỹ” của Nhà xuất bản Đồng Nai 1999: Trang 83,84.

Hòa (đêm 07 tháng 7 năm 1959) nổ ra vào thời điểm “tiền khởi nghĩa” cổ vũ mạnh mẽ phong trào Nhân dân miền Đông nổi dậy đồng khởi giành quyền làm chủ ở nông thôn, khơi dậy phong trào đô thị, đẩy chính quyền tay sai Sài Gòn vào thời kỳ khủng hoảng triền miên và cuối cùng đi đến thất bại hoàn toàn vào tháng 4/1975.

Việc thua cuộc chiến của Mỹ ở chiến tranh Việt Nam là sự kiện chấn động nước Mỹ và quốc tế (năm 1973 rút quân Mỹ). Hơn 58.000 quân nhân Mỹ chết trận ở Việt Nam trong cuộc chiến tranh xâm lược là nỗi đau và ám ảnh nước Mỹ lâu dài. Đài tưởng niệm chiến tranh Việt Nam hay Bức tường chiến tranh Việt Nam (tiếng Anh: Vietnam Veterans Memorial) ở Thủ đô Washington nước Mỹ, khởi công xây dựng ngày 26-3-1982 với diện tích 8.100 m². Trên bức tường kỷ niệm này, hai quân nhân Mỹ chết trong trận Nhà Xanh 07-7-1959 là thiếu tá Bael Buis và trung sĩ Chester Ovmand được ghi tên đầu danh sách. Điều này cho thấy tầm vóc của trận Nhà Xanh, mà báo chí phương Tây gọi là “Hai lính Mỹ chết trong kỷ nguyên Việt Nam”.

Tiếng súng ở Nhà Xanh có sức lan tỏa, động viên cổ vũ tinh thần đấu tranh của Nhân dân miền Nam. Thắng lợi cho thấy sự phối hợp nhịp nhàng giữa lực lượng vũ trang bên ngoài và lực lượng mật, cơ sở mật bên trong đô thị. Trận đánh thắng lợi cổ vũ tinh thần và làm cho Nhân dân Biên Hòa, miền Nam nhất là những cơ sở cách mạng và những cán bộ ở lại chiến đấu (không tập kết ra miền Bắc) phấn chấn, tin tưởng vào đường lối cách mạng của Đảng, tuy bấy giờ phong trào cách mạng miền Nam bị địch đàn áp dã man chịu nhiều thiệt hại trước đánh phá của kẻ thù.

Trận đánh vào trụ sở phái Đoàn cố vấn Quân sự Mỹ (MAAG) ở Biên Hòa trong thời điểm kẻ thù tập trung khủng bố phong trào cách mạng, tiêu diệt cách mạng miền Nam, tuy là trận đánh nhỏ, tiêu diệt và làm thương vong một số kẻ địch và bọn tay sai ***nhưng đó là thực hiện ý chí tiến công cách mạng, tinh thần mưu trí, dũng cảm, không sợ hy sinh của quân và dân ta; là một hành động anh hùng tiêu biểu, xuất sắc, khởi đầu cho phong trào diệt Mỹ trên cả miền Nam và có ý nghĩa chính trị sâu sắc; tạo cơ sở góp thêm một thực tiễn có ý nghĩa lý luận để lãnh đạo Trung ương thêm quyết định chuyển hướng đấu tranh cách mạng ở miền Nam, trở thành nhiệm vụ chiến lược là kết hợp đấu tranh vũ trang và đấu tranh chính trị, phát triển lực lượng hình thành phong trào chiến tranh Nhân dân chống Đế quốc Mỹ xâm lược và tay sai Sài Gòn, giải phóng hoàn toàn miền Nam, thống nhất Đất nước.***

2. Giá trị lịch sử, bài học kinh nghiệm được rút ra từ trận tập kích

Nhìn lại chặng đường lịch sử đấu tranh cách mạng của Đảng bộ, Nhân dân, lực lượng vũ trang Biên Hòa dưới sự lãnh đạo của Đảng, Bác Hồ kính yêu, trực tiếp là Xứ ủy Nam bộ, Liên Tỉnh ủy miền Đông về sau là Trung ương Cục miền Nam và Khu ủy miền Đông. Phát huy chiến tích ở Nhà Xanh, Tỉnh ủy Biên Hòa, Thị ủy Biên Hòa đã xây dựng và phát triển cơ sở cách mạng ở các xã quanh thị xã; kêu gọi được nhiều thanh niên thoát ly tham gia kháng

chiến. Đồng thời là một tín hiệu về sự chuyển hướng đấu tranh cách mạng ở miền Nam kịp thời cổ vũ phong trào, lấy lại lòng tin của quần chúng nhân dân vào cách mạng.

Giá trị, bài học kinh nghiệm về mặt chính trị: Bóc trần bản chất xâm lược của Mỹ, bản chất tay sai của Diệm, làm cho Nhân dân trong và ngoài nước thấy rõ sự dối trá của bộ máy tuyên truyền Mỹ - Diệm; hốt hoảng trước đòn tiến công của cách mạng Mỹ - Diệm gấp rút tổ chức một phiên tòa quân sự đặc biệt ở Biên Hòa ngày 29/12/1959 hòng ghép tội cho những người không có liên quan đến vụ án nhằm trấn an dư luận, nhất là các quan thầy Mỹ. Cũng chính sự vô lý và sự tàn bạo mà phiên tòa đưa ra đã gây phẫn nộ trong nhân dân cả nước và nhân dân tiến bộ trên thế giới đối với Mỹ - Diệm nên Nhân dân 2 miền Nam, Bắc tổ chức các cuộc mít tinh lên án chế độ độc tài phát xít, đòi xóa bỏ bản án của tòa án Biên Hòa; là lý do để Hội Luật gia dân chủ quốc tế cử một Đoàn luật gia sang Sài Gòn đòi chính quyền bù nhìn của Diệm hủy bỏ ngay bản án tàn bạo đó. Trận tập kích Nhà Xanh của Phân đội Đặc công thuộc C250 như cái tát vào mặt chính quyền bù nhìn Ngô Đình Diệm khi chúng rêu rao rằng Luật 10/59 đã bình định được miền Nam, rằng Cộng sản không còn khả năng để hoạt động; trận đánh cũng đã làm cho niềm tin của Mỹ đối với chính quyền bù nhìn Ngô Đình Diệm giảm sút nghiêm trọng.

Giá trị, bài học kinh nghiệm về mặt quân sự: Trận tập kích đã đem lại nhiều kinh nghiệm quý báu về nghệ thuật chọn thời điểm, mục tiêu tiến công; nghệ thuật tổ chức sử dụng lực lượng. Cụ thể là:

- Nghệ thuật chọn thời điểm tiến công địch: Tập kích địch vào ngày 07 tháng 7 là ngày Diệm được Mỹ đưa lên nắm chính quyền ở miền Nam vì thế đã gây được tiếng vang lớn đối với dư luận trong nước và quốc tế lúc bấy giờ.

- Nghệ thuật chọn mục tiêu tiến công: Là bọn cố vấn quân sự Mỹ, đánh vào đây chính là đánh vào hang ổ, sào huyệt của địch, tạo ra một đòn bất ngờ sâu hiểm.

- Nghệ thuật tổ chức sử dụng lực lượng: Sử dụng lực lượng nhỏ nhưng tinh nhuệ để đem lại hiệu suất chiến đấu cao khi tiến công địch trong thị xã, thành phố; nghệ thuật “hiệp đồng chặt chẽ, phối hợp đồng bộ giữa lực lượng chủ lực với lực lượng địa phương và cơ sở quần chúng” cùng đánh địch (*thể hiện chỉ sử dụng 06 đồng chí đặc công hiệp đồng tác chiến với cơ sở mật có vũ trang của Thị ủy Biên Hòa làm lực lượng chặn địch trên đường lên ứng cứu và nghi binh; kết hợp cơ sở mật của ta trong lòng địch để đánh địch*). Trận đánh là cơ sở tiền đề cho các trận đánh tiêu diệt sinh lực và phương tiện chiến tranh của Mỹ - Ngụy ở Sân bay Biên Hòa, tổng kho Long Bình và nhiều căn cứ quân sự khác sau này của LLVT tỉnh Đồng Nai.

Giá trị, bài học kinh nghiệm về công tác lãnh đạo, chỉ đạo: Trận tập kích Nhà Xanh là sự vận dụng, sáng tạo, linh hoạt đường lối cách mạng, Nghị quyết của Trung ương Đảng và Xứ ủy vào thực tế địa phương của Liên Tỉnh ủy miền Đông lúc bấy giờ đó là: *Nếu chỉ đấu tranh hòa bình, bạo lực chính trị của quần chúng thì không thể ngăn chặn bàn tay phát xít, đầm máu của kẻ thù. Chủ trương đánh thẳng vào lực lượng cố vấn Mỹ lúc bấy giờ chính là sự táo bạo, là sự cụ thể hóa đường lối của Đảng, phù hợp với nguyện vọng của Nhân dân miền Nam lúc bấy giờ.*

Ảnh hưởng đối với địch: Là tiếng chuông báo hiệu giờ cáo chung của chiến lược tổ cộng, diệt cộng do đế quốc Mỹ và tay sai đang thực hiện ở miền Nam Việt Nam. Đây chính quyền tay sai Sài Gòn vào thời kỳ khủng hoảng triền miên và cuối cùng đi đến thất bại hoàn toàn⁹. Làm cho Mỹ - Diệm hốt hoảng, phải vội vã mở một phiên tòa quân sự đặc biệt vào ngày 29/12/1959 xem như một phương tiện che giấu sự bất lực của Mỹ và tay sai trước hoạt động của cách mạng. Chúng đã đưa những người không liên quan trong trận đánh ra để ghép tội. Để rồi trước dư luận đấu tranh trong và ngoài nước, địch phải cải tội danh, từ tố cáo vào chính thể cộng hòa, và nhân quyền mà chúng vẫn rêu rao¹⁰.

Từ sự kiện Phân đội Đặc công trực thuộc C250, Ban Quân sự miền Đông tập kích đánh vào phái đoàn cố vấn quân sự Mỹ đêm 07/7/1959 ở Biên Hòa. Đã có nhiều cơ quan, thông tấn báo chí trong và ngoài nước lúc bấy giờ (như Báo Buổi sáng, Chuông mai, Dân nguyện, Ngôn luận, Tiếng chuông, Tin tức, Tự do, Tin giờ chót, Tờ báo Time...) đưa tin hết sức rầm rộ gây xôn xao dư luận trong suốt thời gian dài. Thậm chí Bộ Nội vụ Sài Gòn cũng phải ra thông báo để trấn an dư luận. Còn chính quyền bù nhìn tay sai Ngô Đình Diệm để cứu vãn tình hình, trấn an dư luận đã phải vội vã mở một phiên tòa Quân sự đặc biệt tại Biên Hòa vào ngày 29/12/1959 để xét xử các bị can mà chúng vu khống cho là đã trực tiếp tiến hành vụ tập kích vào phái bộ cố vấn quân sự Mỹ ở Tân Mai làm 02 nhân viên phái đoàn này tử thương và làm 01 người thứ 03 bị thương.

Phiên tòa Quân sự đặc biệt xử vội ở Biên Hòa ngày 29/12/1959 đã thể hiện sự **hốt hoảng** của Mỹ - Diệm trước đòn tiến công của cách mạng đêm 7/7/1959 vào cư xá Đoàn cố vấn quân sự Mỹ MAAG tại Biên Hòa. Chúng muốn dùng phiên tòa như một phương tiện che giấu sự bất lực của Mỹ và tay sai trước hoạt động của cách mạng. Người không liên quan trong trận đánh vào cố vấn quân sự Mỹ lại bị ghép tội và ra tòa. Để rồi trước dư luận đấu tranh trong và ngoài nước, địch phải cải tội danh, từ tố cáo chính thể cộng hòa, vào nhân quyền mà chúng vẫn rêu rao¹¹.

Cũng chính từ sức ảnh hưởng của trận đánh, dẫn đến việc chính quyền bù nhìn tay sai Ngô Đình Diệm phải vội vã tổ chức Phiên tòa Quân sự đặc biệt và bị các bị cáo sử dụng lời lẽ đanh thép để chứng minh về sự buộc tội gán

⁹ Theo tài liệu "Trận đầu Diệt Mỹ" của Nhà xuất bản Đồng Nai 1999: Trang 62.

¹⁰ Theo tài liệu "Trận đầu Diệt Mỹ" của Nhà xuất bản Đồng Nai 1999: Trang 85.

¹¹ Theo tài liệu "Trận đầu Diệt Mỹ" của Nhà xuất bản Đồng Nai 1999: Trang 85.

ghép vô lý cùng với sự phản đối mạnh mẽ từ quần chúng tham dự phiên toà làm chúng hoàn toàn bị động, lúng túng đối phó cuối cùng đuối lý phải tuyên bố tha bổng về tội giết Mỹ nhưng vẫn ghép cho các bị can là tội phản nghịch.

Chính sự phi lý bất công của phiên toà quân sự đặc biệt đã tạo thành cơn sóng đấu tranh mạnh mẽ của đồng bào cả nước và nhân dân tiến bộ sục sôi phản ứng. Nhân dân 02 miền Nam, Bắc đã tổ chức mít tinh lên án chế độ độc tài phát xít, đòi xoá bỏ bản án của toà án Biên Hoà. Khiến cho Hội luật gia dân chủ quốc tế cử một Đoàn luật gia sang Sài Gòn đòi bọn Diệm huỷ bỏ ngay bản án tàn bạo đó, đòi phải tôn trọng công lý và nhân quyền. Nhiều nghiệp đoàn và quần chúng yêu nước ở thị xã Biên Hoà gửi kiến nghị đòi ngưng quyền tình Biên Hoà ngưng ngay việc thi hành án, huỷ bỏ bản án sai trái bất công. Trước phản ứng dữ dội của dư luận trong và ngoài nước, chính quyền Mỹ - Diệm không thể thi hành được bản án tử hình, chúng vội vã đưa 6 người về khám Chí Hoà rồi sau đó đày ra giam ở Côn Đảo¹².

Sức ảnh hưởng của trận đánh cũng đã được Thượng tướng Trần Văn Trà, Nguyên Tư lệnh Quân giải phóng miền Nam nêu lên trong Báo cáo khoa học của mình về tình hình cách mạng miền Nam như là một cơ sở thực tiễn, minh chứng hùng hồn cùng với các hoạt động trừ gian, diệt ác, khởi nghĩa vũ trang ở Kiến Phong, Cá Mau...thì “Trận đánh Nhà Xanh” giết 02 tên Mỹ đầu tiên trong cuộc chiến tranh Việt Nam chống Mỹ đã góp phần khẳng định sự đúng đắn của Nghị quyết số 15 (khóa II) của Đảng đó là:

Xác định đế quốc Mỹ xâm lược, âm mưu chiếm miền Nam làm thuộc địa và chính quyền Diệm là tay sai, phản quốc. Nhiệm vụ của miền Nam là phải “Giải phóng miền Nam khỏi ách thống trị của đế quốc và phong kiến, thực hiện độc lập dân tộc dân chủ nhân dân ở miền Nam...Con đường phải đi là: Lấy sức mạnh của quần chúng, dựa vào lực lượng chính trị của quần chúng là chủ yếu, kết hợp với lực lượng vũ trang để đánh đổ chính quyền thống trị của đế quốc và phong kiến, dựng nên chính quyền cách mạng của nhân dân. Con đường phát triển cơ bản của cách mạng Việt Nam ở miền Nam Việt Nam là khởi nghĩa giành chính quyền về tay nhân dân”¹³.

Sau ngày đất nước thống nhất, các thể hệ lãnh đạo của tỉnh Đồng Nai đã lãnh đạo, chỉ đạo các cơ quan chức năng phối hợp với Phòng nghiên cứu lịch sử Quân sự Quân khu 7 tổ chức được một số cuộc Hội thảo khoa học, có sự tham dự của đồng chí Thượng tướng Trần Văn Trà, Nguyên Tư lệnh Quân giải phóng miền Nam, đồng chí Thiếu tướng Lương Văn Nho, Nguyên Phó Tư lệnh Quân khu 7 phụ trách tổng kết chiến tranh của Quân khu 7, đồng chí Nguyễn Hữu Xuyến, Nguyên Trưởng Ban Quân sự miền Đông, đồng chí Lâm Quốc Đăng, Nguyên Phó Trưởng Ban Quân sự miền Đông, đồng chí Nguyễn Văn Chí, Nguyên Phó Bí thư Khu ủy miền Đông, các đồng chí lãnh đạo tỉnh Đồng Nai và Thành ủy Biên Hòa cùng nhiều nhân chứng lịch sử. Thông qua các cuộc hội

¹² Theo tài liệu “Trận đầu Diệt Mỹ” của Nhà xuất bản Đồng Nai 1999: Trang 84, 85.

¹³ Theo tài liệu “Trận đầu Diệt Mỹ” của Nhà xuất bản Đồng Nai 1999: Trang 88.

thảo đã phân tích, đánh giá làm rõ được ý nghĩa, giá trị, tầm vóc lịch sử của trận đánh từ đó thống nhất tổ chức biên soạn và cho xuất bản Cuốn sách “Trận đầu diệt Mỹ” để làm tài liệu tuyên truyền, giáo dục truyền thống cách mạng cho các thế hệ với số lượng lần đầu xuất bản vào năm 1992 là 2000 cuốn. Đến năm 1999 nhân kỷ niệm 40 năm diễn ra trận đánh Nhà Xanh, lãnh đạo tỉnh Đồng Nai đã chỉ đạo Nhà xuất bản Đồng Nai tiếp tục cho tái bản 1000 cuốn trao tặng các trường học, thư viện toàn tỉnh và các tỉnh, thành cả nước qua đó nhằm giáo dục, phát huy truyền thống yêu nước, lòng tự hào về chủ nghĩa anh hùng cách mạng của dân tộc, nhất là với các thế hệ thanh thiếu niên, động viên các tầng lớp Nhân dân vượt qua mọi khó khăn gian khổ, tiếp tục phấn đấu xây dựng tỉnh Đồng Nai nói riêng, cả nước nói chung ngày thêm văn minh, giàu đẹp.

Tỉnh Đồng Nai cũng đã chỉ đạo Sở văn hóa thể thao và Du lịch tỉnh tiếp quản Trụ sở B.I.F sau giải phóng do Nhà máy Gỗ Tân Mai quản lý, cải tạo, xây dựng lại thành Nhà truyền thống B.I.F, trưng bày hiện vật, tài liệu, hình ảnh về trận tập kích của Phân đội Đặc công trực thuộc C250 vào phái đoàn cố vấn quân sự Mỹ (MAAG) đêm 07/7/1959. Hiện tại, Di tích lịch sử Nhà Xanh nằm trong khuôn viên Trường Cao đẳng Kỹ thuật Đồng Nai, thuộc phường Trảng Biên, tỉnh Đồng Nai. Đây là nơi diễn ra các buổi chào cờ đầu tuần của tập thể cán bộ, giáo viên và học viên nhà trường; là địa chỉ đỏ trong các dịp kết nạp Đoàn, tổ chức các hoạt động sinh hoạt truyền thống của thế hệ trẻ tỉnh Đồng Nai qua đó giúp thế hệ trẻ của tỉnh có ý thức rõ hơn về công lao của cha ông, tiếp tục kế thừa truyền thống, có trách nhiệm hơn trong học tập, góp phần xây dựng quê hương.

Hằng năm, Di tích lịch sử Nhà Xanh đón tiếp hàng ngàn du khách, học sinh đến thăm quan; là địa chỉ đỏ của tỉnh Đồng Nai để giáo dục lịch sử, ôn lại truyền thống của Quân đội nhân dân, truyền thống yêu nước, tinh thần đấu tranh cách mạng của Đảng bộ, lực lượng vũ trang Biên Hòa trong sự nghiệp kháng chiến đầy gian khổ, hy sinh nhưng rất anh hùng. Cứ mỗi dịp kỷ niệm ngày diễn ra trận tập kích địch ở Nhà Xanh của Phân đội Đặc công trực thuộc C250, Ban Quân sự miền Đông thì Lãnh đạo Tỉnh ủy, Hội đồng nhân dân, UBND, UBMTTQ Việt Nam tỉnh và các ban ngành đoàn thể đều tổ chức lễ dâng hương để tưởng nhớ, tri ân các anh hùng liệt sĩ và đưa tin rộng rãi trên các phương tiện truyền thông nhằm giáo dục, bồi đắp thêm tình yêu nước cho nhân dân trong tỉnh và đồng bào cả nước.

IV. DANH HIỆU THI ĐUA, HÌNH THỨC KHEN THƯỞNG ĐÃ ĐƯỢC NHẬN

Trận đánh đã thể hiện được sự táo bạo, sáng tạo, dám đánh, quyết đánh và biết đánh giặc Mỹ xâm lược của LLVT tỉnh Đồng Nai nói riêng, quân và dân Nam Bộ nói chung trong cuộc kháng chiến chống Mỹ cứu nước thần thánh của dân tộc.

Đặc biệt, đồng chí Nguyễn Văn Huệ là 01 trong 06 thành viên tham gia trận đánh đã được Đảng, Nhà nước truy tặng danh hiệu Anh hùng LLVT Nhân dân

vào ngày 28/4/2000 (tập II, Sách Những anh hùng đất Đồng Nai - Nhà Xuất bản Quân đội nhân dân năm 2001).

Hiện nay, Khu di tích Nhà Xanh nơi diễn ra trận tập kích của Phân đội Đặc công trực thuộc C250 đã được công nhận là di tích lịch sử cấp quốc gia. Nơi đang trưng bày nhiều hiện vật, tài liệu nói về chiến công của Phân đội Đặc công trực thuộc C250, Ban Quân sự miền Đông; là nơi được Tỉnh ủy, UBND tỉnh Đồng Nai tổ chức lễ kỷ niệm hằng năm thông qua đó giáo dục truyền thống cách mạng cho các thế hệ trẻ...minh chứng cho việc đủ tiêu chuẩn đề nghị Anh hùng đối với Phân đội Đặc công trực thuộc C250, Ban Quân sự miền Đông.

Với thành tích đặc biệt xuất sắc của Phân đội Đặc công trực thuộc C250 trong trận tập kích vào trụ sở phái Đoàn cố vấn Quân sự Mỹ (MAAG) ở Nhà Xanh. Tỉnh ủy, Hội đồng nhân dân, UBND tỉnh Đồng Nai; Đảng ủy - Bộ CHQS tỉnh Đồng Nai kính đề nghị Hội đồng Thi đua - Khen thưởng các cấp xét, đề nghị phong tặng danh hiệu Anh hùng Lực lượng vũ trang nhân dân đối với **Phân đội Đặc công trực thuộc C250, Ban Quân sự miền Đông**./.

**XÁC NHẬN CỦA
UBND TỈNH ĐỒNG NAI**

BỘ CHQS TỈNH ĐỒNG NAI
CHÍNH ỦY

Đại tá Bùi Đăng Ninh

XÁC NHẬN CỦA QUÂN KHU 7

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Tài liệu “Trận đầu Diệt Mỹ” của Nhà xuất bản Đồng Nai 1999.
2. Tài liệu “Những Anh Hùng Đất Đồng Nai, Tập II” của Nhà xuất bản Quân đội nhân dân Việt Nam 2001.
3. Tài liệu: “Lịch sử LLVT Đồng Nai”.
4. Báo Buổi sáng ra ngày 10; 11/7/1954 có bài tin “Vụ ám sát bằng chất nổ” và “3 sỹ quan lâm nạn” và một số báo nước ngoài cũng đưa tin về trận đánh này.
5. Báo Tuổi trẻ Chủ nhật ra ngày 27-9-1998 có bài “Thông điệp” viết bằng máu.
6. Báo Đồng Nai ra ngày 07/7/1999 nhân kỷ niệm 40 năm chiến thắng Nhà Xanh có bài “Người Chỉ huy Phân đội C.250 trong trận tập kích Nhà Xanh”.
7. Báo cáo Khoa học của Thượng tướng Trần Văn Trà.
8. Lời kể của đồng chí Trương Văn Lễ tức Ba Lễ - Bí thư Thị ủy Biên Hòa 1959 - 1970.
9. Lời kể của đồng chí Nguyễn Văn Lũy - Trình sát trận đánh Nhà Xanh.
10. Lời kể của nhân chứng thân nhân gia đình liệt sỹ Nguyễn Văn Hoa.
11. Hình ảnh minh chứng Bằng khen, và danh hiệu anh hùng LLVT nhân dân của liệt sỹ Nguyễn Văn Huê.

